

Opinnäytetyö

Radiokanavan musiikki ja
sen merkitys
pandemia-aikana
- case YleX

Jenni Laine

**Kulttuurituotanto
(240 op)**

09/2020

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Tekijät: Jenni Laine

Opinnäytetyön nimi: Radiokanavan musiikki ja sen merkitys pandemia-aikana - case YleX

Sivumäärä: 33 ja 8 liitesivua

Työn ohjaaja(t): Päivi Ruutiainen

Työn tilaaja(t): YleX

Keväällä 2020 koronapandemian vallitessa erilaiset radiokanavat joutuivat miettimään, miten pandemiaan ja sen aiheuttamiin muutoksiin reagoitaisiin. Monien arkipäiväisten asioiden merkitys ja kulutustottumukset muuttuivat. Radion kuuntelu oli yksi tällaisista asioista: esimerkiksi kuuntelun rytmi muuttui päivärytmin muuttumisen mukana.

Pandemian vaikutuksia joutui miettimään myös 15-29-vuotiaille suunnattu radiokanava YleX, joka on myös tämän työn tilaaja. Opinnäytetyössä verrataan COVID-19-pandemian aiheuttamia toimia pandemiaa edeltäneeseen aikaan sekä verrataan keskenään muiden radiokanavien toimintaa pandemian aikana. Tarkoituksena on selvittää, mitkä asiat ovat pandemian aikana muuttuneet ja miksi, ja voidaanko tietoa käyttää hyväksi mahdollisesti tulevaisuudessa vastaavanlaisten tapahtumien sattuessa.

Menetelminä käytin pääasiallisesti haastatteluita ja kyselytutkimusta. Haastateltavana opinnäytetyössä oli radio- ja musiikkialan ammattilaisia sekä kotimaasta että ulkomailta. Kyselytutkimuksen puolestaan suuntasin potentiaalisille YleX-kanavan kuulijoille, ja kysely oli tarjolla sekä Ylen omilla alustoilla että omana linkkinään.

Tietopohjaa olen kerännyt mm. kyselytutkimuksella sekä kansallisen radiotutkimuksen luvuista. Lisäksi olen haastatellut musiikin asiantuntijoita sekä radioalan toimijoita niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

Opinnäytetyön aiheen tarkoitusta korostaa se, tilanne koko maailmassa on ennennäkemätön - puhumattakaan vastaavanlaisesta tilanteesta YleX-kanavan aikaisessa historiassa. Työ keskittyy ennen kaikkea kuulijan ja kanavan näkökulmaan.

Työtä tehdessä huomattiin, että musiikkilinja kanavilla on useimmiten kanavilla kunnossa, ja sillä saavutetaan sellaisia kuulijoita kuin on haluttukin. Sen sijaan juontajien työn merkitys pandemia-aikana korostui.

Työn tavoitteet saavutettiin: opinnäytetyön tarkoituksena on tallentaa ja dokumentoida erilaisten toimijoiden pandemian aikana tähän mennessä saadut opit ja näiden perusteella koostaa toimintaohjeet, jotta vastaavanlaisen tilanteen sattuessa tilanteeseen suhtautuminen edes näiltä osin olisi helpompaa.

Asiasanat: soittolistat, radio, pandemia, musiikkiohjelmat, musiikkimaku, musiikkiteollisuus, musiikintutkijat

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in Cultural Management

Author: Jenni Laine
Title: Music and its meaning on a radio station during pandemic - case YleX
Number of Pages: 33 and 8 attachment pages
Supervisor(s): Päivi Ruutiainen
Subscriber(s): YleX

Music has always been a great deal in everyday life and radio stations play one important part of the music experience. When covid-19 pandemic hit the world in the Spring 2020, many ordinary habits changed. One of those things was how people listened to the radio.

During the time of pandemia, radio stations had to figure out how they should change their everyday actions and how and what kind of music they play. Thesis was commissioned by YleX - a Finnish Broadcasting Company's radio station with a target group from 15 to 29 of age.

Thesis includes interviews with different domestic radio stations as well as a few abroad. It also gives some pondering about what music means to people.

The spring 2020 in the world was unique so it is vital to archive everything as well as possible. Thesis compares the history and present in terms of radio stations and the history of music in crises. Above all find out if there is something to use if similar cases will appear in the future and also to find out what kind of music can channels offer to make people cope with the situation caused by pandemic and is there any other actions to be more prepared in similar kind of situations in the future.

The results show that as important as the music is, everyone has their own way of listening to it. The results also suggest that radio hosts are now more important than play a key role and communality is the word a lot of us are after.

Keywords:
radio broadcasting, pandemics, music culture, musical analysis

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	5
2	KORONA JA SEN VAIKUTUKSET	6
2.1	Korona maailmalla ja Suomessa	6
2.2	Vaikutukset musiikkialaan	7
3	YLEISRADION TOIMINTA	8
3.1	Yleisradiolaki	8
3.2	YleX	10
3.3	Soittolistat	11
4	HISTORIA	12
5	PANDEMIAN VAIKUTUKSET RADIOSSA	14
5.1	Päivittäin näkyvät muutokset	14
5.2	Muusikoiden reaktiot	17
5.3	Musiikin merkitys	19
6	KUULIJOIDEN VASTAANOTTO	19
6.1	Kyselytutkimus	19
6.2	Lukujen valossa	25
7	KANAVIEN TOIMIEN EROAVAISUUDET	27
7.1	Muut toimijat Suomessa	27
7.2	Verrokkikanavat ulkomailla	29
8	LOPPUKOMMENTIT	31
8.1	Kommentteja tilaajalta ja toimenpiteet	31
	LÄHTEET	34
	HAASTATTELUT	37
	LIITTEET	38

1 JOHDANTO

Korona-virus eli COVID-19 iski Suomeen ja koko maailmaan keväällä 2020. Tämän seurauksena myös Suomessa suuri joukko ihmisiä joutui muuttamaan arkeaan: eristäydyttiin muista ihmisistä, tapahtumia peruttiin ja asioita jouduttiin ajattelemaan uudelleen.

Yksi vaikutuksen alle joutuneista tahoista olivat musiikin ammattilaiset, joiden konsertit peruuntuivat yht'äkkiä lähes kokonaan ja jotka näin ollen joutuivat miettimään ansaintatapojaan. Konserttien ohessa yksi monen muusikon tärkeistä tulonlähteistä on radiokanavien soittokerrat ja näistä saatavat teostokorvaukset, ja suomalaisia radiokanavia lähestyttiinkin adressilla, jonka tavoitteena oli saada kanavat painottamaan musiikkilinjauksessaan kotimaista musiikkia. Adressin tekijöinä olivat Suomen Musiikintekijät, Suomen Säveltäjät, Suomen Musiikkikustantajat, Muusikkojen Liitto, Music Finland, Indieco sekä Manager's Forum Finland ry (MMF Finland).

Radiokanavat reagoivat vallitsevaan tilanteeseen kukin omalla tavallaan. Näkyvästi tähän vastasi nuorille suunnattu musiikkikanava YleX, joka lupasi nostaa kotimaisen musiikin osuutta. Lisäksi radiokanavan musiikkilinjaa on syytä tarkastella muutenkin tarkemmin: millaista musiikkia ihmiset kaipaavat vaikeina aikoina?

Opinnäytetyössä keskitynkin nimenomaan kyseiseen radiokanavaan sekä siihen, mitä tapahtuu nimenomaan radiokanavalla sisällä musiikkilinjaa liittyen ja miksi. Miten musiikkilinja liittyy Yleisradion perustehtävään? Miten tähän linjaan päädyttiin? Miten tämä vaikutti? Millainen merkitys kuulijalla on musiikkilinjaan? Millainen ylipäätään musiikki vaikuttaa ihmisen mielialaan?

YleX-kanavan lisäksi tutkin selvitin muutaman muun kokonaan tai osittain saman kohderyhmän omaavan kanavan toimenpiteitä ja havaintoja pandemian ajalta.

Opinnäytetyön ydinajatus oli selvittää kyselytutkimuksien ja alan ammattilaisten haastatteluiden avulla, miten tilanne näkyi radiokanavalla ja etenkin sen musiikkivalinnoissa.

Tätä opinnäytetyötä kirjoittaessani syksyllä 2020, pandemia on edelleen päällä eikä sen tulevaisuutta ja vaikutuksia radiokanavan musiikkilinjaan voida täysin ennustaa. Näin ollen tässä työssä tehdyt havainnot liittyvät nimenomaan kevääseen ja kesään 2020.

2 KORONA JA SEN VAIKUTUKSET

2.1 Korona maailmalla ja Suomessa

Korona-tilanne kosketti melkein jokaista suomalaista tavalla tai toisella: monen elämään tuli uudenlainen huoli omasta ja läheisten terveydestä, mahdolliset tulevaisuudensuunnitelmat kuten lomamatkat saattoivat peruuntua, kouluja laitettiin kiinni, harrastukset loppuivat ja niin edelleen. Korona-tilanteen vaikutukset ulottuivat myös ihmisten töiden määrittelemään vuorokausirytmiiin lomautusten, irtisanomisten sekä etätöiden lisääntymisen myötä. Työttömyys- ja lomautusluvut kasvoivat korona-aikana hurjaa vauhtia. Esimerkiksi Kaakkois-Suomessa oli huhtikuussa lomautettuna lähes 7500 henkilöä, joka on edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna noin kymmenkertainen määrä (Tahkokorpi 2020).

Ylen huhtikuussa 2020 julkaiseman kyselyn mukaan etätöihin jäi yli miljoona suomalaista Valtioneuvoston suositusten mukaisesti (Pantsu 2020). Osalle ihmisistä etätö sopii, mutta sosiaalisten kanssakäymisten vähentyminen, työyhteisön ja ajatustenvaihdon puuttuminen tai väheneminen on ollut useille myös haastavaa. Erilaiset videopalaverit niin työpaikalla kuin ystävien ja sukulaistenkin kesken lisääntyivät. Videotapaamiset ja kotona pysyttelemine saattoi lisätä tunnetta siitä, että tilanteessa ollaan yhdessä.

Vaikka pandemia on yhdistänyt ihmisiä yhteisen kokemuksen äärellä, voivat ihmiset silti olla kokemuksen sisällä eri tilanteissa: esimerkiksi lähipiirissään tautitapauksen vaikutuksen alaisuuteen joutunut on miettimään asiaa enemmän ja kenties aiemmin kuin henkilö, joka ei ole tautitapauksia kohdannut. Ihmiset ovat olleet luonnollisesti lähtötilanteissaan myös eri kohdissa ja elämäntilanteissa, ja nämä asiat vaikuttavat olennaisesti epidemian käsittelyyn. Esimerkiksi eri ammateissa olevat joutuvat kohtaamaan tilanteen eri tavoin: maatilolla eläimet tarvitsevat hoivaa samalla tavoin kuin ennen pandemiaa, eikä arki ole välttämättä muuttunut - ainakaan samalla tavoin, kuin esimerkiksi pelkästään live-keikkoja tekevän muusikon. Tämä vaikuttaa myös kuulijoiden suhtautumiseen esimerkiksi musiikkiin ja radiokanavan toimintaan.

2.2 Vaikutukset musiikkialaan

Esiintyvän muusikon tärkein toimeentulo tulee usein konserteista. COVID-19-viruksen aiheuttaman pandemian vuoksi hallitus linjasi maaliskuun 12. päivä, että kaikki yli 500 ihmisen yleisötilaisuudet perutaan, ja sittemmin linjaus pienentyi koskemaan jopa yli 10 hengen kokoontumisia. Näin ollen lähes kaikki live-esiintymiset peruuntuivat. Tämä tarkoitti artistien osalta niin yksittäisiä konsertteja, kuin myös festivaaleja: lähes kaikki kesän 2020 musiikkifestivaalit joko peruttiin kokonaan tai siirrettiin. Kyseinen määrä merkitsee vaikutuksia valtavaan ihmisjoukkoon joko suoraan tai välillisesti: vertailun vuoksi kerrottakoon, että pelkästään Provinssi-festivaaleilla Seinäjoella 2019 kävijämäärä oli 73 000 ihmistä ja artistikokoonpanojen määrä noin sata. Tästä kotimaisia artisteja oli suuri osa (Provinssi 2019). LiveFin ry:n tekemän arvion mukaan koronan vuoksi toteutumattomia musiikkitapahtumia on 8200 tapahtumaa. Tämä tarkoittaa 5.5 miljoonaa menetettyä asiakasta (Gramex 2020).

Yksittäistä kappaletta tarkasteltuna radiosoitto vie kannattavuudessaan voiton live-tapahtumista, mutta koko artistin repertuaaria katsellessa live vie voiton.

Yleisötapahtumien loppumisen myötä korostui radiosoiton tärkeys ja artistien siitä saamat tulo korostuivat. Konsertteja ja tapahtumia alettiin järjestää enenevässä määrin erilaisten some- ja streamauspalveluiden kautta niin ilmaiseksi kuin maksullisenakin. Myös Yle Olohuone kokosi ja tarjosi nopeasti areenan, jossa myös näytettiin erilaisia live-konsertteja suorana monesta eri genrestä. Tämä kuitenkin oli vain osa ratkaisua.

Muusikoiden nopeasti kehnoksi muuttuneen tilanteen vuoksi 18.3.2020 julkaistiin adressi tilanteeseen liittyen (Muusikkojen liitto 2020). Adressin alullepanijoihin kuuluivat Muusikkojen Liitto, Suomen Musiikintekijät, Suomen Säveltäjät, Suomen Musiikkikustantajat, Music Finland, Indieco ja Manager's Forum Finland ry (MMF Finland). Adressissa pyydettiin sekä Yleisradiota että kaupallisia radiokanavia painottamaan musiikkitarjonnassaan kotimaista musiikkia. Adressi keräsi yli 6000 nimeä. Adressin lähtökohta oli pääasiallisesti kaupallinen: radiosoitosta tulevat tekijänoikeuskorvaukset voisivat osittain paikata livekeikkojen poisjääneistä syntynyttä tyhjiötä ohjaamalla radiosoitoista tulleita korvauksia toistaiseksi

enemmän kotimaahan jääviksi.

Vaikka lähtökohta adressissa oli ennen kaikkea kaupallinen, myös Yleisradion YleX-kanava vastasi adressiin. Voidakseni tarkastella Yleisradion lähtökohtia adressiin reagointiin, on syytä tarkastella Yleisradion perustehtäviä.

3 YLEISRADION TOIMINTA

3.1 Yleisradiolaki

Yleisradio on vuonna 1926 alkaen toiminut suomalainen mediayhtiö. Sen omistaa pääasiallisesti Suomen valtio, jonka omistusosuus on 99,98%. Loput omistajuudesta kuuluvat esimerkiksi erilaisille kirjallisuus- ja media-alan yhtiöille. Yleisradion toiminta on rahoitettu vuodesta 2013 alkaen Yle-verolla. Brändien arvostus 2020 -tutkimuksen mukaan Suomessa Yleisradion brändi on Suomen kolmanneksi arvostetuin, ja mukana olleista mediayhtiöbrändeistä korkeimmalla sijalla (Alkula 2020).

Yleisradiolla on olemassa tehtävä, jonka määrittelee laki Yleisradio Oy:stä. Lain mukaan tehtäviin kuuluu esimerkiksi tiedonvälitys ja viranomaistiedotuksien välittäminen sekä vastaavan toiminnan ylläpitäminen myös poikkeusoloissa - joihin korona-tilanne eittämättä kuuluu. Yleisradion tulee olla ottaa tarjonnassaan huomioon kaikenlaiset kohderyhmät, ja näin ollen myös nuoret ja nuortenohjelmat täytyy olla Yleisradion ohjelmatarjonnassa huomioituina (Laki Yleisradio Oy:stä 22.12.1993/1380).

Muiden maiden yleisradioyhtiöitä ovat esimerkiksi Iso-Britannian British Broadcasting Company BBC, Ruotsin Sveriges Television / Sveriges Radio SVT sekä tanskalainen Danmarks Radio DR.

Laki määrittelee, että julkisen palvelun tulee olla riippumatonta ja kaupallisesti voittoa tavoittelematonta tai sitä jakamatonta. Näin ollen YleX-kanavalla ei koettu, että täysin suoranaisesti kaupallisista näkökulmista päätöksiä täydestä kotimaisuudesta voitaisiin tehdä. Huomattavaa kuitenkin on, että Yleisradio on tärkeä Teosto-korvausten maksaja siinä missä kaupallisetkin yhtiöt. Oheisessa

kuvassa vertailun vuoksi ennen pandemia-aikaa kesällä 2019 tilitetyt vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen luvut.

TAULUKKO 1: Teoston korvaukset ja Yleisradion osuus kaikista radio ja tv-luokan tilityksistä Teoston (2020 Teosto) sivujen pohjalta.

Korvaukset Teoston asiakkaille oikeusluokittain			
Oikeusluokka	Käyttöluokka	Esitykset ajalta	Tilitys (M€) 09/18
Radio & TV	Yle TV	Q1/2018	1,62
	Kaupallinen TV	Q1/2018	1,45
	Yle radio	Q1/2018	1,16
	Kaupallinen radio	Q1/2018	0,85

Prosentuaalisesti laskettuna kyseiset luvut osoittavat, että Ylen maksama osuus kaikkien Suomen radioiden Teosto-maksuista on noin 58%.

TAULUKKO 2: Ylen Teosto-maksujen osuudet prosentteina.

Yle yhteensä (tv ja radio)	54,72 %
Yle radiot kaikista maksetuista	22,83 %
Ylen osuus kaikkien radioiden maksuista	57,71 %

Numeroita tärkeämpää on kuitenkin palata Ylen perustehtäviin. Yleisradion tehtäviin kuuluu "tarjota, tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria, taidetta ja

virikkeellistä viihdettä” - pitäen sisällään nuoret ja kotimaisen musiikin. Tähän tarpeeseen vastaa YleX.

3.2 YleX

YleX on 2003 edeltäjänsä Radiomafian tilalle perustettu Yleisradion 15-29-vuotiaille kohdennettu radiokanava, joka keskittyy etenkin musiikkisisältöihin. Kanava on valtakunnallinen, ja sillä on kymmenen eri taajuutta ympäri Suomen. Radiovastaanottimien lisäksi kanavaa voi kuunnella netissä esimerkiksi Yle Areena-sivuston ja -sovelluksen kautta. Lähetykset tulevat pääsääntöisesti suorina lähetyksinä Helsingin Pasilasta. Kanavalla on töissä noin 30 henkilöä joukossaan mm. juontajia, tuottajia ja mediatoimittajia.

KUVA 1.

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su		
6:00	YLEX SOITTOLISTA							6:00	
6:30	YLEX AAMU: VIKI & KÖPI					YLEX AAMU: VIIKON PARHAAT	YLEX AAMU: VIIKON PARHAAT	6:30	
10:00	UUDEN MUSIIKIN X: JANI KAREINEN					UUDEN MUSIIKIN VIIKKO: KATRI NORRLIN	YLEX ETUSIVU VIIKON PARHAAT	11:00	
12:00	YLEX ETUSIVU: ANNI HUTTUNEN								
14:00	YLEX ILTAPÄIVÄ: POIKELUS, PEHKONEN & PARIKKA						YLEX VIIKONLOPPU: WOMMA & AINO	13:00	
17:00	YLEX ILTA: AIKKU				YLEX THROWBACK: JANI KAREINEN	UUDEN TANSSI-MUSIIKIN LISTA	LYÖMÄTTÖMÄT	YLEX ILTAPÄIVÄ: VIIKON PARHAAT	17:00
20:00	MIikka KOIVISTO	YEBOYAH, RENAZ & WEKESA	RONY REX	TEPPO VAPAAUS	DJ ORION	MATTI 8 & SONNY	UUDEN MUSIIKIN VIIKKO UUSINTA	20:00	
22:00	YLEX AAMU: PÄIVÄN PARHAAT				YLEX PERJANTAI-ILTA	YLEX LAuantai-ILTA	YLEX THROWBACK UUSINTA	22:00	
23:00	YLEX ILTAPÄIVÄ: PÄIVÄN PARHAAT								

YleX-kanavan ohjelmakartta (YleX 2020).

Radion lisäksi kanava tekee paljon sisältöä myös nettiin: sillä on omat some-kanavansa sekä vahva läsnäolo Youtubessa. Näihin tehdään myös radiosta kokonaan tai osittain irrallaan olevaa sisältöä, kuten sketsivideoita, joita julkaistaan kanavan käyttämällä sosiaalisen median alustoilla.

YleX-kanavalla on sekä soittolistaan perustuvia ohjelmia, että musiikin erikoisohjelmia, eli musiikkivalinnat määrittelee ohjelmasta riippuen joko valmis soittolista tai musiikki on juontajan itsensä valitsemaa. Jälkimmäisiin kuuluvat erilaiset musiikin erikoisohjelmat, joita ovat esimerkiksi freestyle-show Lyömättömät ja konemusiikin erikoisohjelma DJ Orion, joissa keskitytään pääsääntöisesti yhden genren musiikkiin. Musiikin erikoisohjelmissä juontajat päättävät musiikin pääsääntöisesti itse kunkin ohjelman tyylin mukaisesti.

Koska soittolistalla olevat kappaleet soivat kanavalla suhteessa enemmän, on soittolistoihin ja niiden syntyyn sekä tarkoituksenmukaisuuteen syytä paneutua tarkemmin.

3.3 Soittolistat

Radioiden soittolistoilla tarkoitetaan yleensä listaa, johon on valikoitu yhden tai useamman henkilön toimesta kullekin kanavalle sopivia kappaleita tietty määrä soitettavaksi. Soittolistojen kokoamisprosessi voi vaihdella kanavittain. Lista saattaa uudistua esimerkiksi kerran viikossa pienin muutoksin, kuten muutaman kappaleen lisäyksellä ja/tai poistamisella. Eri kappaleet saavat eri määrän soittoja niiden kanavalle tai aikaan sopivuuden mukaan. Soittolistat kanavasta riippuen saattavat syntyä esimerkiksi käyttäjätutkimuksiin vahvasti nojaten, tai kanavan erillisen raadin pohdinnan tuloksena - tärkeimpänä asiana kuitenkin soittolistoja koostettaessa nousee oman yleisön tunteminen.

Soittolistojen alkutaival Suomessa on vuosissa 1995-1997, ja sen etunenää edusti muum muassa Radio Nova (Vilkko 2010) . Sittemmin malli rantautui myös laajempaan käyttöön, myös Ylelle, ja vuonna 2003 RadioMafia-kanavan tilalle tullut YleX-kanava on aina ollut soittolistapainotteinen radio. Kanava perustelee soittolistien käyttämistä sillä, että näin halutaan taata riittävä radiosoitto kanavan

mielestä mielenkiintoisille uutuusille tai uudehkoille kappaleille (YleX 2014). YleX-kanavalla listaa hallinnoi musiikkipäällikön johdolla vähintään viikottain kokoontuva tiimi (Hakanen 2020). Soittolistaa noudattaviin ohjelmiin kuuluvat mm. primetime-ohjelmat, kuten YleX Aamu ja YleX Iltapäivä.

Soittolistalle päätyvä musiikki on usein aikansa tuote. Lisäksi paikat ja väylät, joista kappale tietoisuuteen tulee, voi vaihdella ajankuvan mukaan. Pandemian aikana YleX-kanavan soittolistalla soi moni kappale, joka on tullut tunnetuksi monelle esimerkiksi Tiktok-palvelun kautta kyseisen sosiaalisen median kanavan ollessa suuressa nosteessa niin maailmanlaajuisesti kuin Suomessakin. Tällainen kappale on esimerkiksi kanadalaisartisti Draken superhitti Toosie Slide, johon monien muiden Tiktok-hittien tapaan liittyy olennaisena osana myös oma koreografia (Taylor 2020).

Tietynlaisen musiikin tai yksittäisen kappaleen voikin usein yhdistää tiettyyn aikaan, tapahtumaan tai aikakauteen.

4 HISTORIA

4.1 Musiikki historian kriiseissä

Musiikilla on ollut suuri merkitys läpi historian. Musiikki yhdistää ihmisiä, sitä on käytetty propagandan välineenä, sillä on välitetty tunteita, se on antanut lohtua.

Myös Suomen historiassa musiikin niinsanottu henkinen merkitys on vaikeina aikoina ollut merkittävä. Yleisradiosta tuleva musiikki koettiin rintamalla liian mahtipontiseksi, eikä sen koettu tarjoavan monen kaipaamaa iloa ja virkistystä. Tunteettomaksi jääneen reservin alikensartin Ylelle kirjoittaman kirjeen mukaan rintamalla olevat ihmiset oli saatava piristymään; "laulamaan duurissa" (Niiniluoto, 1995, 20)

Tähän esimerkiksi jatkosodassa apua sodan kauhujen hetkelliseen unohtamiseen ja mielialan kohottamiseen tarjosivat Viihdytysjoukot muun muassa musiikkiesitysten avulla. Esiintyjiin kuuluivat muun muassa Suomen musiikkihistoriaan elämään jääneet tähdet Harmony Sisters ja Olavi Virta. Erillinen Viihdytystoimisto tarkasti

jokaisen ohjelmiston ennen kiertueelle lähtöä, eikä sovittua ohjelmistoa saanut kiertueen aikana ilman Viihdytystoimiston lupaa muuttaa (Niiniluoto 1995).

Radiota nykypäivänä voisikin ehkä pandemian aikana varovasti verrata Viihdytystoimistoon ja Viihdytysjoukkoihin. Lisäksi radiota kuunneltiin jo tuolloin: asemiesiltamien lähetykset olivat kuulijoita yhdistävä hetki (Niiniluoto 1995, 38-39).

Koska soittolistaradiot yleistyivät Suomessa vasta 90-luvun loppupuolella, ei korona-aikaan verrattavaa yhtä pitkäkestoista ja koko maailmaa koskettanutta kriisiä lähivuosiin mahdu. Ottaen huomioon kanavan ydinkohderyhmän, esimerkiksi 90-luvun laman aikana osa kuulijoista ei välttämättä ollut vielä edes syntynyt. Lyhyempiä, maailmaan vaikuttaneita tapahtumia ovat olleet mm. kouluampumiset, ja näihin on jouduttu reagoimaan myös musiikkivalinnoilla. Esimerkiksi Ylellä vuosina 2006-2009 esitetystä Musiikki-tv -ohjelmassa, jossa myös itse olin töissä, jouduimme 2008 tapahtuneen kouluampumisen päivänä katsomaan juuri ennen nauhoituksia käymään näytettävien musiikkivideoiden listan tarkasti uudestaan. Huomasimme listalla olevan 80-luvun lopulla tehty kappale, joka voisi päivän tapahtumien varjossa näyttäytyä toisin: kappaleen lyriikoissa sekä musiikkivideossa 18-vuotias poika riehuu aseensa kanssa. Normaalioloissa tämä olisi varmastikin mennyt läpi klassikkovideoina, ja artistien alkuperäinen tarkoitus on voinut olla aihetta kritisoiva, mutta nyt kyseisen päivän tapahtumat olisivat voineet antaa videon näytölle uhreja riennaavan tai jopa tapahtumia ihannoivan kuvan. Musiikkivideo vaihdettiin kappaleeseen, jonka ei koettu voivan luovan merkityksiä päivän tapahtumille.

Vastaavanlaisia tapahtumia on useampiakin. Onkin mielenkiintoista miettiä, kuinka paljon esimerkiksi maailman tapahtumat voivat vaikuttaa taiteellisiin ratkaisuihin, ja kuinka paljon sellaisen salliminen on oikeutettua: pahimmassa tapauksessa “väärän” kappaleen soittaminen voitaisiin kokea rienauksena tai kannanottona.

Nyt artistit vaikuttavat ottaneet tehneet tätä itse karsintaa itse, ja Nrk Finlandin ohjelmapäällikkö Sini Koskenseppä toteaaakin, että esimerkiksi nimen perusteella soittolistalta poistettuja kappaleita ei ole nyt kevään aikana tullut. Jos ajankohtaisen hitin nimi olisi ollut “Disease”, tai muuten rankasti tartuntatauteihin liittyvä, olisi

tilanne voinut olla eri (Koskenseppä 2020).

5 PANDEMIAN VAIKUTUKSET RADIOSSA

5.1 Päivittäin näkyvät muutokset

Radion kuuntelusta suuri osa tapahtuu esimerkiksi autossa matkalla töihin ja sieltä pois. Maailmalla esimerkiksi olen kuullut kanavista, joissa ohjelmakarttoja muutettiin niin, että esimerkiksi aamuohjelma palveli enemmän päivärytmiensä myöhäistäneitä, eli aamuohjelma alkoi totuttua myöhemmin (Ottesen, De Lisle 2020).

YleX-kanavalla korona-tilanne ei vaikuttanut vakituisiin ohjelmakarttoihin, mutta ihmisten muutokset arjessa huomioitiin esimerkiksi tekemällä ajanjaksoon sattunu arkipyhä helatorstai lähes normaalin arjen tapaan olettaen, että suuri osa ihmisistä saattaa olla arkipäivän tapaan radion ääressä, eikä esimerkiksi lähde viettämään pitkää viikonloppua ulkomaille.

Musiikillisesti kotimaisen musiikin osuus soittolistalla nousi kuuteenkymmeneen prosenttiin. Lisäksi erikoisohjelmissa painotettiin enemmän suomalaista musiikkia.

Esimerkiksi on satunnaisesti valittu päivä 16.7.2020 ja kellonaika 12:00-14:30.

Kellonajan sisällä tulevat ohjelmat (YleX Etusivu, YleX Iltapäivä) ovat musiikiltaan kanavan soittolistaa noudattavia. Lyhyt otos pääsee lähelle luvattua prosenttia ollen 53.3%.

TAULUKKO 3: ote YleX-kanavalla soineista kappaleista koepäivänä.

KLO	KAPPALE	ARTISTI	ARTISTIEN PÄÄASIALLINEN KOTIMAA (jos tiedossa)
14:29	Silmät kii	Lauri Haav	Suomi
14:26	Lonely	JOEL CORRY	Iso-Britannia
14:21	In Your Eyes	THE WEEKND	Etiopia / Kanada

14:18	Kuvittele meidät siellä	GASELLIT	Suomi
14:14	Hetkeksi	YOUNGHEARTED	Suomi
14:11	Somebody's watching me	71 DIGITS, CHICO ROSE	Hollanti
14:08	Adventure of a Lifetime	COLDPLAY	Iso-Britannia
14:03	How's the Heart	NIGHTWISH	Suomi
14:00	Watermelon Sugas	HARRY STYLES	Iso-Britannia
13:53	Hard times	PARAMORE	Yhdysvallat
13:49	Me tanssitaan liian vähän	VESALA	Suomi
13:45	Oli aikoi	MIKAEL GABRIEL	Suomi
13:38	Circles	POST MALONE	Yhdysvallat
13:32	Sä jätät jäljen	PAPERI T	Suomi
13:26	Breaking me	TOPIC feat. A7S	Saksa
13:23	Minions	PYHIMYS	Suomi
13:17	Supalonely	BENEE, GUS DAPPERTON	Uusi-Seelanti, Yhdysvallat
13:10	The Trap	SATELLITE STORIES	Suomi
13:04	Aja	BESS	Suomi
13:00	Thelma & Louise	SARA SIIPOLA	Suomi
12:55	Sex on fire	KINGS OF LEON	Yhdysvallat
12:53	LA Money	ALMA	Suomi
12:46	Tässäkö tää oli	ARTTU WISKARI feat. Leavings-Orkesteri	Suomi

12:39	Benefits	ROBIN PACKALEN	Suomi
12:31	Boyfriend	MABEL	Iso-Britannia
12:26	Bakara	TINZE feat. Teflon Brothers & F	Suomi
12:21	ILY (I love you baby)	SURF MESA feat. Emilee	Yhdysvallat
12:13	Rockstar	DABABY feat. Roddy Ricch	Yhdysvallat
12:06	R-I-K-A-S (Kultachain)	TUME feat. Matt Coil	Suomi
12:02	Rain on me	LADY GAGA with Ariana Grande	Yhdysvallat

5.2 Pandemian vaikutukset muuhun radiotoimintaan

Koronan leviämisen ehkäisemiseksi WHO maailmalla ja niin ikään Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL kotimaassa valisti suomalaisia erilaisilla ohjeistuksilla (THL 2020). Kehoitukset mm. runsaasta ja huolellisesta käsienspesusta ja muusta hygieniasta sekä fyysisen etäisyyden pitämisestä toisiin ihmisiin vaikuttivat myös YleX-kanavan toimintaan. Töiden tekeminen etänä lisääntyi, studioita desin fioitiin ahkerasti ja lisästudioita otettiin käyttöön juontajien ja muiden kanavan työntekijöiden kontaktien välttämiseksi. Myös suuri osa artistihaastatteluista muutettiin puhelimitse tai erilaisilla videoyhteyspalveluilla tehtäviksi.

Juontajien vastuu omasta toiminnastaan myös korostui muun toimituksen muun henkilökunnan sekä kollegoiden keskinäisen kanssakäymisen ja tiedonvaihdon vähentyessä tai muuttaessa muotoaan.

Huomattavaa on myös, kuinka moni esimerkiksi primetime-ohjelmissa työskentelevä ammentaa usein suuren osan sisällöstään erilaisista uutisotsikoista. Kun pandemia iski, otsikot vaihtuivat paljon yksipuolisimmiksi ja valtaosaltaan pandemiaa

käsitleviksi. Jopa musiikki- ja viihdemaailman uutiset joko katosivat tai yksipuolistuivat. Pandemiaa ja siitä uutisointia ei haluttu ohittaa, tai kuvitella, että pandemia-tilannetta ei olisi olemassa. YleX-kanava ei kuitenkaan ole pääasiallinen uutiskanava, eikä juontajien päätehtävä ole kertoa uutisia, vaan tähän on kanavalla omat henkilönsä. Toisaalta oli tärkeää, että aiheesta ei myöskään vitsailla, vaan korkeintaan sen koomisille puolille ja mahdollisille lieveilmiöille. Oman haastavuutensa tilanteeseen toi siis myös juttuaiheiden keksiminen ja samalla kuitenkin ihmisten tarpeellinen informaatio silmällä pitäen.

Kappaleiden soittolistoille valikoituminen prosessinkulullisesti pysyi kuitenkin ennallaan - etäyhteyksiä entistä enemmän hyödyntäen ja suunniteltu kotimaisuusaste mielessä pitäen.

5.3 Muusikoiden reaktiot

YleX:n musiikkipäällikkö Tapio Hakasen mukaan on tavallista, että ylipäätään keväällä julkaistaan positiivisempia kappaleita, mutta vuoden 2020 kevään vaikutukset näkyvät soittolistoilla myös muuten (Hakanen 2020). Pandemia-aikana ajasta ja yhteisöllisyydenkaipuusta on myös tehty kappaleita, joiden voisi tulkita liittyvän pandemia-aikana mieleentuleviin ajatuksiin. Yksi tällainen on tulevaisuuteen katsova Gasellit-yhtyeen *Kuvittele meidät siellä*, jossa pohditaan aikaa tulevaisuudessa kuitenkin pandemiaa mainitsematta.

“Kuvittele meidät siellä / Palmut ja kattoikkuna /
 Kuvittele kitara ja basson iskuja / Vapaana valtatiellä /
 Ja vaikei olla siellä vielä / Kuvittele meidät siellä /
 Pilvetön merimaisema / Kuvittele elämä nii erilaisena /
 Vapaana valtatiellä”
 (Gasellit: *Kuvittele meidät siellä*)

Selkeämmin pandemian aikaan keskittyvä ja yhteisöllisyyden tunteen luojaksi tehty on muusikko Lauri Tähkän ja lauluntekijä Timo Kiiskisen ideoima *Uuden edessä*,

jonka Toivon kärki-nimen takaa löytyy yli 150 suomalaista muusikkoa. Lyriikat ovat kappaleessa vahvassa osassa:

“No kerranki tää koko jengi jakaa saman meemin /
Sä keräät uutta jengii jakaa kotikaranteenii /
Mut ei oo hädän päivää beibi kuivaa kyneleesi /
Mä lähetän tän lämmön suoraan sun sydämeesi”

Kappale on tätä opinnäytetyötä kirjoittaessani pysynyt Suomen virallisella radiosoitto-listalla 16 viikkoa, ja on nyt 25. soitetuim kappale Suomen radiotaajuuksilla.

Musiikin ja sen yhteisöllisyyden kautta syntyi myös ns. parveke-Darude -tempaus, jossa kehoitettiin ihmisiä soittamaan Daruden Sandstorm-kappaletta parvekkeiltaan joka perjantai-ilta klo 17. Ajatus tähän ei lähtenyt artistilta itseltään, mutta Darude on ottanut itse tempaukseen osaa (Ikola 2020). YleX lähti tempaukseen mukaan soittamalla biisin perjantain Throwback-ohjelman lähetyksissä.

Myös moni kansainvälinen tähti reagoi tilanteeseen: esimerkiksi yhdysvaltalaisartisti Lady Gaga organisoi laajan mittakaavan One World: Together at Home -konsertin, jossa valtava määrä eturivin muusikoita sekä muita julkisuuden henkilöitä esiintyi etänä omista kodeistaan. Lisäksi pandemia sai esimerkiksi brittiläisartisti Sam Smithin vaihtamaan koko albuminsa nimen, kun albumille suunniteltu To Die For -nimi ei tuntunut enää oikealta die-sanan vuoksi ja artisti halusi näin välttää mielle-yhtymiä kuolemaan (Daw 2020) . Mielleyhtymät voivat olla tärkeä osa musiikkia ja sen henkilökohtaista merkitystä.

5.4 Musiikin merkitys

Musiikki ja rytmi ovat asioita, jotka saattavat vaikuttaa meihin jo sikiöstä saakka. Musiikin merkitys ja se, miten sitä kulutamme voi muuttua radikaalistikin iän myötä, mutta musiikilta on nyky maailmassa vaikea välttyä - eikä moni sitä haluakaan.

Musiikin merkityksen erilaiset kokijat voidaan karkeasti jakaa kahteen eri ryhmään: niihin, jotka haluavat musiikiltaan syvyyttä, sanomaa, ja joille musiikki resonoi esimerkiksi oman elämän kokemuksista. Heille myös sanoitusten rooli voi olla suuri. Toiseen luokkaan kuuluvat eskapistisemmin musiikkiin suhtautuvat: musiikki on heille tärkeimmillään iloista, ja irtaannuttavaa, eikä välttämättä koe esimerkiksi sanomallisuutta tärkeäksi (Saarikallio 2020).

Moni toki kuuluu osittain kumpaankin luokkaan, mutta tämä on karkea ja suuntaa-antava jako. Se, kumpaan luokkaan kuuluu enemmän, riippuu pitkälti siitä, millainen ihminen ja persoona on kyseessä sekä millainen elämäntilanne ihmisellä on menossa. Jakoa ei näin ollen välttämättä voi tehdä ikäluokittain, mutta usein ns. ruuhkavuosia elävät tarvitsevat usein enemmän eskapistista lähestymistapaa kuin esimerkiksi nuoret ja ikäihmiset. Heille omaa elämää resonoivampi musiikki voi tuntua läheisemmältä, ja jotka saattavat hakea enemmän oman tunne-elämän ja maailmankuvan vastaavuutta. Näin ollen suoratoistopalvelusta kuunneltava musiikki voi nimeonmaan vastata omaan hetkeen, omaan identiteettiin ja omaan mielialaan liittyvästi. Radio ja sieltä kuunneltava musiikki puolestaan mahdollistaa toisella tasolla yhteisöllisyyden kokemuksen: tulee tunne siitä, että me yhdessä kuuntelemme nyt tätä samaa radiokanavaa, vaikka olemmekin eri paikassa. Tämä voi paikata sitä, mille on nyt tällä hetkellä ja tässä ajassa tarve ja nälkä.

6 KUULIJOIDEN VASTAANOTTO

6.1 Kyselytutkimus

Selvitin YleX-radiokanavat musiikkilinjan muuttumisen vaikutuksia myös kvantitatiivisella kyselytutkimuksella (Liite 1). Tutkimus oli kahdella alustalla: Yle Areena -sivuston YleX:n alisivulla, jolloin pääsin tavoittamaan mahdollisimman hyvin nimenomaan YleX:n kuulijoita, sekä samansisältöisenä tutkimuksena Google Forms -kaavakkeen muodossa. Forms-linkkiä jaoin kohderyhmään kuuluville henkilöille mm. Humanistin ammattikorkeakoulun Teams- ja some-ryhmissä sekä aktiivisuudesta ja auttavaisuudesta itselle tutuksi tullessa

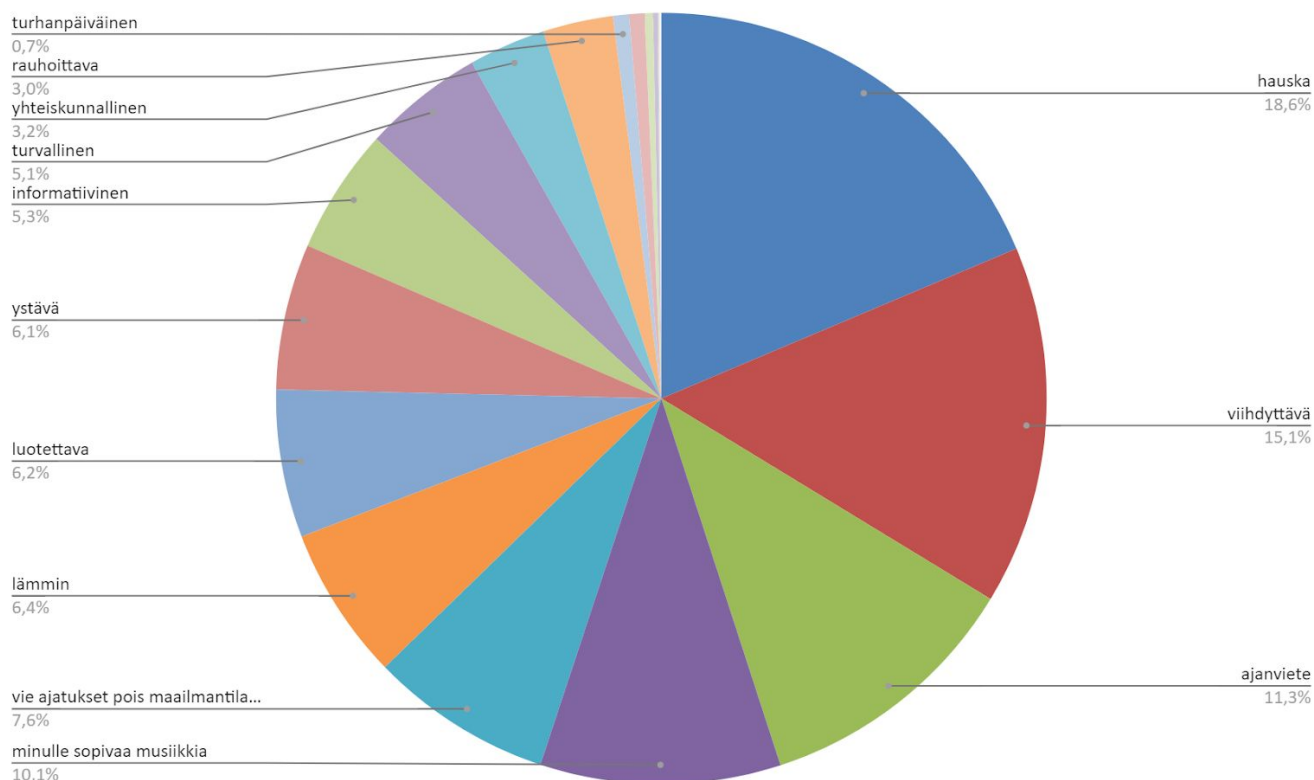
Eläinvideokerho-Facebook-opiskelijaryhmässä (noin 100 jäsentä), jolloin pääsin jakamaan kyselyä erityisesti ikäryhmä huomioon ottaen. Google Forms-kaavakkeen kautta vastauksia tuli 121 kappaletta ja Yle Areenan kautta 797 kappaletta, eli yhteensä vastauksia tuli 918 kappaletta. Vastaajista naisia oli yhteensä 445 vastaajaa, miehiä 220 vastaajaa muita sukupuolia tai sukupuolensa mieluummin mainitsematta jättäviä 18 vastaajaa. YleX-kanavan tavoittelemaan kohderyhmään kuuluvia eli 15-29-vuotiaita vastaajista oli 287 kappaletta, joista naisia oli 124 vastaajaa, miehiä 89 vastaajaa ja muita sukupuolia tai sukupuolensa mieluummin mainitsematta jättäviä 11 vastaajaa.

Kysely oli avoin toukokuussa 2020 ja kyselyaika oli kaksi viikkoa. Hyväksytin kyselyn Ylen asiakkuuspartnerilla sekä asiakkuuspäälliköllä. Kyselykaavake on liitteenä opinnäytetyön lopussa (liite 1).

Kyselyssä kiinnitin huomiota erityisesti siihen, millaisia mielikuvia kuulijoilla on kanavasta ja millaisia asioita he musiikilta ylipäättään haluavat. Vastausten analyysissä puolestaan keskityin siihen, miten nämä asiat nivoutuvat toisiinsa.

Kyselyyn vastasi yhteensä 918 henkilöä. Vastaajista 62% kertoi kuuntelevansa YleX-kanavaa päivittäin tai lähes päivittäin, ja kysyin vastaajilta heidän mielikuvaansa YleX-kanavasta keväällä 2020. Tärkeimmiksi sanoiksi osoittautuivat hauska (18,6% kaikista vastaajista), viihdyttävä (15,%), ajanviete (11,3%), minulle sopivaa musiikkia (10,1%) ja vie ajatukset pois maailmantilanteesta (7,6%).

KUVIO 1: Kyselyssä adjektiiveja YleX-kanavasta.

Kysyessäni vastaajille musiikkikappaleissa tärkeimpiä ominaisuuksia kävi ilmi, että tärkeimpinä asioina pidetään sitä, että kappale kuvastaa omaa mielentilaa (29,3% kaikista vastaajista), kappaleessa on sanomaa (26,69% kaikista vastaajista), kappaleen mukana voi tanssia (26,58% kaikista vastaajista), kappale antaa minulle lohtua (18,41%) kappale ei liity vallitsevaan maailmantilanteeseen (16,78%). Vastausvaihtoehtoja pystyi valitsemaan niin monta kuin vastaaja koki tarpeelliseksi.

TAULUKKO 4: Ristiintaulukointi kyselyn kappaleen tärkeimmät ominaisuudet -kysymyksestä.

	miehet yht	naiset yht	muut yht.	kaikki yht.
Kappaleen tahtiin voi tanssia	55	184	5	244
Kappale kuvastaa mielentilaani	61	232	3	296
Kappaleessa on sanomaa	64	173	8	245
Kappale ei liity vallitsevaan maailmantilanteeseen	45	105	4	154
Kappale on lempiartistini kappale	41	108	0	149
Kappale antaa minulle lohtua	25	140	2	167
Kappale on minulle entuudestaan tuttu	30	94	3	127
Kappale edustaa tiettyä genreä	53	58	4	115
Jokin muu asia	57	82	3	142
Kappale on suomeksi laulettu	13	18	0	31
Kappale on suomalaista	13	37	0	50
Kappale ottaa kantaa	22	63	2	87

Oman mielentilan kuvastamisen voi määritellä monin tavoin. Kappale voi tässä yhteydessä olla melkein mitä vain: iloinen, surullinen, tanssittava, suomeksi laulettu ja niin edelleen. Myös kappaleen sanoman voi ymmärtää monin tavoin: monen mielestä rakkaudesta laulaminen on jo sanomaa, kun taas osa voi ymmärtää sanoma-sanan esimerkiksi poliittisena sanomana.

Tanssin tärkeyden nousi esille etenkin naisten keskuudessa. Oma hypoteesini oli, että tämä voisi nousta tärkeäksi etenkin Tiktok-sovelluksen tanssihaasteiden yleistymisen myötä nuorilla naisilla sovelluksen olleen suosittu etenkin ala- ja yläkouluikäisillä (Räsänen 2020). Suurimmaksi joukoksi tanssimisen tärkeäksi valinneissa osoittautuivat kuitenkin kyselyyn vastanneet yli 30-vuotiaat naiset. Heillä musiikin merkityksessä saattaa kuitenkin luvussa 5.4 mainittu eskapismien hakeminen korostua tanssimisen kautta.

TAULUKKO 5: Kyselyssä Kappaleen tahtiin voi tanssia -vaihtoehdon musiikkikappaleen tärkeäksi ominaisuudeksi nostaneet vastaajat.

	miehet yht	naiset yht	muut yht
yhhteensä	66	241	5
15-18	1	5	0
19-25	10	44	0
25-29	16	60	3
30 tai yli	30	131	2
en halua kertoa	0	1	0

Tärkeimmiksi asioiksi 5,45% vastaajista kertoo itselleen itselleen tärkeäksi kappaleen suomalaisuuden ja 3,38% sen, että kappale on laulettu suomeksi. Sen sijaan myös hajoutuneemmissa vastauksissa näkyy nimenomaan kappaleen luoman tai tukeman tunnetilan tärkeys, ja jokin muu asia -vaihtoehdon valinneista nousi esiin muun muassa fiiliksen tärkeys - ei siis pelkästään kappaleen omien tunteiden kuvastajana, vaan musiikkikappale tunnelman nostattajana.

Vaikka kyselyssä keskityttiin musiikkiin, avoimissa vastauksissa korostui muutamaa satunnaista yleistä tsemppiviestiä ja kappaletoivetta lukuun ottamatta erityisesti juontajien tuottaman sisällön merkitys. Kanavaa kiiteltiin sitä, että sisältö on pysynyt “koronasta vapaana” - lukuun ottamatta tärkeimpiä päivityksiä.

“Koronasta kuulee jo joka tuutista ihan tarpeeksi. Kuuntelemani ohjelmissa on pysynyt ”tavallinen” tunnelma silloin, kun kaikki muu on outoa ja sekaisin. Tuttu ja turvallinen. Tosin vähemmän nyt tullut autoiltua ja sitä kautta kuunneltua”
(Nainen 19-24v)

“Ohjelmissa mielestäni sopivasti ignorataan korona ja keskitytään hyvään fiilikseen, mutta myös hyvällä esimerkillä (turvavälit, rajoitukset) tiedetään että korona-tilanne otetaan vakavasti”
(Nainen 30+)

Vastausten perusteella on musiikin lisäksi syytä kiinnittää huomiota myös juontajiin. Juontajan rooli vaikuttaa pandemian aikana sekä korostunut että hieman myös muuttanut muotoaan.

“Kiitos, kun annatte muuta ajateltavaa ja jonku, jonka kanssa jakaa arkea!”
(Nainen 25-29v)

Myös kappaleiden kuratoinnin merkitys korostui: millaista musiikkia soitetaan ja milloin, ja miten se esitellään. Musiikintutkija Suvi Saarikallion mukaan nimenomaan kuratointi saattaa olla yksi syy radiokanavan kuulijalukuihin pandemian aikana. Se, että kuunnellaan samaan aikaan samaa kappaletta, voi aiheuttaa sen yhteisöllisyyden tunteen: paitsi iso massa kuulijoita, myös juontaja on ikään kuin samassa veneessä. Yhteisöllisyyden tunteen kaipuu voi liittyä vallitsevaan tilanteeseen: selvittää tästä yhdessä. Lisäksi esimerkiksi konserteissa syntyvä yhteisöllisyyden tunne puuttuu nyt lähes kokonaan, ja radiossa soiva kappale voi osaltaan vaikuttaa myös tähän kaipuuseen. Tunnetta voi lisätä myös luvussa 3.3 mainittu Tiktok-hittien tunnettuus ja niiden soiminen radiossa: “tämä on se kappale, johon moni meistä on yhdessä tehnyt tanssivideon”. Tiktokista kuitenkin puuttuu täysi samanaikaisuus, minkä puolestaan radio voi tehdä, ja mahdollisesti näin korostaa ja tukea Tiktokin vaikutusta.

Juontaja voi jutuillaan helposti luoda seuraavaksi soivalle kappaleelle lukuohjetta: jos ennen kappaletta on puhuttu tietyistä aiheista, mahdollista, että kappale värityy aiheen mukaan.

YleX:n studioon on mahdollista laittaa suoraa lähetystä tekeville juontajille viestiä whatsapp-palvelun kautta aina, kun studiossa on lähetys käynnissä. Palvelu toimii parhaimmillaan jopa vuoropuheluna juontajan ja kuulijan välillä, ja moni juontaja pyrkiikin vastaamaan lähestulkoon kaikkiin ohjelman aikana tuleviin viesteihin tavalla tai toisella. YleX-kanavalla pandemia-aika on näkynyt myös näissä viesteissä:

erään kanavalla pyörivän musiikkiohjelman juontajan mukaan esimerkiksi kappaletoihiveesteissä jopa yli puolessa korona näkyy tavalla tai toisella.

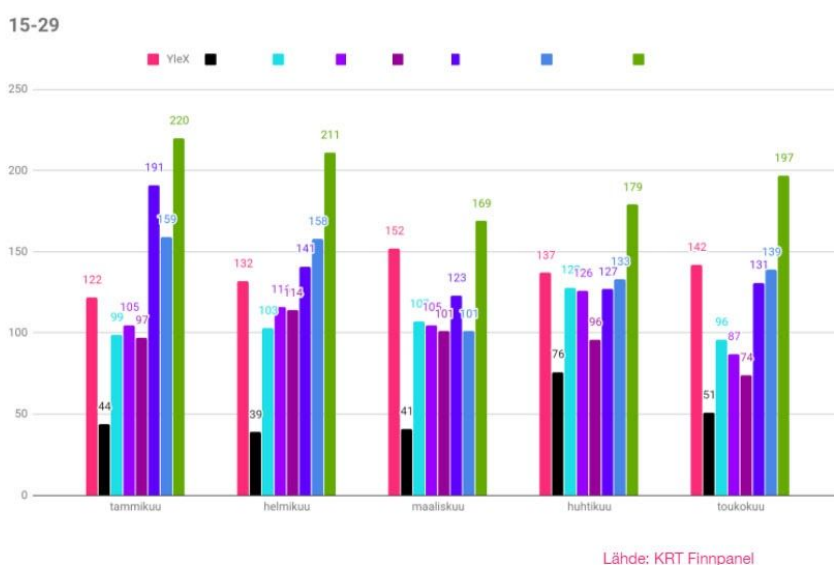
Samaa kertoo myös esimerkiksi Radio X3M:n musiikkipäällikkö Amie Borgar. Hän kertoo ennen pandemiaa tyypillinen viesti studioon olleen “Hyvä kappale” -tyyppistä, kun pandemian aikana puolestaan kuulijoilla on selkeästi suurempi tarve keskustella asioista. Lisäksi sellaisetkin kuulijat, jotka eivät aiemmin ole ottaneet yhteyttä studioon, tekivät nyt niin jopa päivittäin.

Kanavien välillä on myös eroja: Hitmix-kanavan Tuomas Rajalan mukaan palaute kanavalle ei ole lisääntynyt, eikä kanavalle puhuta koronasta. Heinäkuussa tehdyssä sähköpostihaastattelussa Rajala kertoo uskovansa, että ihmiset ovat jo omaksuneet koronan osaksi arkeaan (Rajala 2020).

Myös musiikin suhteen erilaiset kanavat reagoivat hieman eri tavoin.

6.2 Lukujen valossa

Pandemia ja sen vaikutukset ihmisten vuorokausirytmiiin eivät ole heikentäneet radioiden kuulijalukuja. Joillain kanavilla on kuulijaluvuissa tapahtunut jopa nousua. Radion tulevaisuuskuvuissa aika-ajoin kummitelleet visiot radion kuolemasta vaikuttavat nyt korona-ajan lukujen pohjalta epärelevanteilta.

KUVIO 2. Kansallisen radiotutkimuksen luvut kuunnelluimmista radiokanavista 15-29-vuotiaiden suomalaisten keskuudessa (2020 Yle / KRT). Muiden kanavien nimet pyynnöstä piilotettu.

YleX kanavana oli tammi- ja helmikuussa kohderyhmässään 15-29 neljänneksi suosituin, ja kohosi maaliskuis-, huhtikuuis- ja toukokuuisuissa toiseksi suosituimmaksi (Taulukko 4. KRT 2020). Radion luvut saattavat kertoa siitä, että ihmiset hakevat yhteisöllisyyttä, jota radiossa soivan kappaleen samanaikainen kuuntelu monen muun ihmisen kanssa voi aiheuttaa. Lisäksi vierellä on radiojuontaja, jota voidaan pitää jopa ystävänä rinnalla.

Luvuissa on kuitenkin otettava huomioon se, ettei niitä voi sellaisinaan verrata pandemiaa edeltäneeseen aikaan, vaan mukaan on otettava moni selittäviä tekijöitä, kuten juurikin kuulijoiden päivärytmin muutos. Myös niin sanotussa pidossa, eli kuinka hyvin kanava saa pidettyä kuulijan kanavalla, suhteessa kuulijoiden määrään on havaittu muutoksia.

On koko radiokentälle hienoa, ettei jo pitkään radioiden kuolemaa ennustaneiden arviot pidä paikkaansa tänäkään aikana.

Myös esimerkiksi Britanniasta on saatu radion kuuntelusta pandemian aikana hyviä tuloksia. Musiikki ei kuitenkaan ole ollut välttämättä tässä pääosassa, vaan hyviä tuloksia on saatu jopa puheradiosta: Capital FM-kanavan omistava Global kertoi radion kuuntelu on heillä lisääntynyt jopa 15% siinä missä Spotifyn luvut ovat tippuneet.

CNBC:n artikkelin mukaan esimerkiksi Yhdysvalloissa Spotify-palvelun vuoden 2020 soitetuimpien kappaleiden joukossa on monia vanhempia klassikkohittejä uudempien sijaan. Tämä saattaa osaltaan kertoa myös tuttuuden ja tätä kautta lohdun ja turvallisuudentunteen hakemisesta musiikin kautta, vaikka samanlaista yhteisöllisyyttä tästä ei välttämättä saisikaan (Boorstin, 2020).

Suomessa puolestaan soittolistoilla on vallannut alaa vanhoista hiteistä tehdyt uusintaversiot, kuten Tavaramarkkinat-yhtyeen Kevät-kappaleesta uusintaversio tehnyt Adi L Hasla feat. Pihlaja. Tämä voi osaltaan vastata samaan tarpeeseen kuin vanhojen kappaleiden kuunteleminen Yhdysvalloissa.

Suomessa musiikin suoratoistopalveluissa erityisesti podcastit ovat kasvattaneet suosiotaan, minkä voisi ajatella vastaavan samaan tarpeeseen kuin videosuoratoistopalvelut, jotka ovat olleet pandemian aikana hyvin suosittuja.

7 KANAVIDEN TOIMIEN EROAVAISUUDET

7.1 Muut toimijat Suomessa

Suomen radiokentän voi raa’asti jakaa muutamaankin toimijaan: Yleisradio, Sanoma ja Nelonen media sekä Bauer Media. Lähes kaikki tekemäni kuulijoille suunnatun tutkimuksen vastanneiden mainitsemat kanavat kuuluvat näiden tahojen alaisuuteen. Kaikki mukana olevat kanavat käyttävät kokonaan tai osittain soittolistoja. Lähetin toimijoille sähköpostitse haastattelukysymyksiä, joissa he kertoivat kanaviensa toiminnasta pandemian aikana. Haastattelukysymyksiin vastasivat X3M-kanavan musiikkipäällikkö Amie Borgar, NRJ-kanavan ohjelmapäällikkö Sini Koskenseppä, Hitmix-kanavan kanavapäällikkö Tuomas Rajala sekä YleX-kanavan musiikkipäällikkö Tapio Hakanen. Haastattelut suoritettiin vallitsevasta tilanteesta johtuen Tapio Hakasen teemahaastattelua lukuun ottamatta sähköpostitse. Haastattelurunko on opinnäytetyön liitteenä.

Haastatteluissa selvisi, että radiokanavat reagoivat tilanteeseen eri tavoin. Osa kanavista lähti miettimään asiaa kaupallisemmän näkökulman kautta kuin toiset. Kuitenkin esimerkiksi Nelonen Median musiikkipäällikkö Jussi Mäntysaari korostaa, että vaikka he haluavat tukea alaa, on yhtä tärkeää muistaa kuulijat, jotka elävät poikkeuksellista aikaa, ja että hän haluaa pitää huolta siitä, että kaikkien kanavien musiikkiflow pysyy kanavan mukaisena, tasalaatuisena ja luotettavana (Mäntysaari 2020). Kuulijalle ulospäin näkyivät selkeimmin erilaiset aiheeseen liittyvät kannanotot ja sosiaalisen median viestit, kuten Radio Rockin Kotimainen tunti. Sanoma ja Nelonen media perustivat myös ajalle omistetun, väliaikaisen radiokanavan tukemaan suomalaista musiikkia. Kanava on osa laajempaa hyväntekeväisyyskampanjaa, jota tehdään yhdessä Fame-musiikkimuseon kanssa, ja

saadut varat lahjoitetaan Musiikin edistämissäätiölle, minkä kautta ne jaetaan tukina muusikoille.

TAULUKKO 6: Esimerkkejä eri radiokanavien reagoinnista (kanavien avainhenkilöiden haastattelut).

OMISTAJA	KANAVIA (mm.)	kohderyhmä	toimenpiteet
Basso Media Ltd / Bauer Media (Basso) Bauer Media	BASSO KISS NRJ	19-34 25-35 25-35	NRJ: Pyrkii soittamaan positiivisempaa musiikkia.
Sanoma / Nelonen media	HitMix Loop Radio Rock Radio Suomipop	35-53 15-34 25-44 / M 25-44	Anna sen soida -kanava HitMix: korona-aikana musiikin määrä on lisääntynyt, eli puheen ja musiikin suhde on entistä musiikkipainotteisempi. Eroa on tuntitasolla 1-2 biisin lisäys normaaliarkeen. Radio Rock: Lisäyksenä Kotimaisen tunti kesän ajaksi klo 18-19 ja 21-22 jolloin vain kotimaista rokkia ja heviä.
Yleisradio	YleX X3M	15-29 15-30(35)	YleX: kotimaisen musiikin osuuden lisääminen soittolistalla n. 45% ->n. 60% - kotimaisen musiikin osuuden lisääminen erikoisohjelmissa X3M: nostettu suomenruotsalaisia artisteja enemmän. Taajuus miten usein suomenruotsalainen ja muu kotimainen musiikki soi oli ja on tiheämpi kuin ennen. Kotimainen musiikki priorisoitu.

Radiokentällä muutoksia tapahtuu korona-aikana myös muutoin kuin suoraan pandemia-tilanteeseen reagoimalla: Bauer Median omistama Basso-kanava vaikeni syyskuussa ensin kokonaan, ja sen tilalle tuli SuomiRap-kanava. Muutamaa päivää myöhemmin Bauer julkisti Basson jatkavan valtakunnallisena radiona syyskuun lopussa (Hätinen 2020).

7.2 Verrokkikanavat ulkomailla

Koska pandemia on maailmanlaajuinen, on tilanne vaikuttanut Suomen lisäksi moniin muihinkin maihin ja heidän radiokanaviinsa. Haastattelin sähköpostitse suomalaisten toimijoiden lisäksi samankaltaisella haastattelurungolla myös muutamaa ulkomaista toimijaa: Norjassa toimivan NRK:n P3-kanavan radiopäällikkö Ida Jevneä sekä Ruotsissa toimivan Sverige's Radion musiikkistegiasta vastaavaa Simon Goochia. NRK P3-kanavan kohderyhmä 18-29-vuotiaat ollen näin suhteellisen lähellä YleX-kanavan kohderyhmää. Lähestymistapa P3-kanavalla on aika YleX-kanavan kaltainen: tarkoitus ei ole olla uutiskanava, mutta P3:n radiopäällikkö Ida Jevne kertoo, että kanava tarjoaa tunneittain P3Nyheter-kanavan uutisia, ja hänen mukaansa on tärkeää, että juontajat pysyvät hyvin perillä maailman tapahtumista ja näin voivat säädellä pandemia-päivitysten määrää tärkeyden mukaan. Tämä ei kuitenkaan ole kanavan itse tarkoitus.

“Olemme kuitenkin halunneet, että vaikka juontajat pysyvät ajan tasalla ja päivittävät kuulijoita tarpeen mukaan, olemme myös kanava, jolle voi kääntää, kun haluaa muutakin kuin covid-tarinoita: hyvää musiikkia ja naurua. Haluamme antaa kuulijoillemme mahdollisuuden hengähtää ja saada fiilis, että kaikki tulee loppujen lopuksi päätymään hyvin.”

(Ida Jevne, P3-kanava)

P3-kanavalla tapahtui lukujen valossa erittäin mielenkiintoinen ilmiö: pandemian alussa kanavan kuulijaluvut tippuivat, mutta samaan aikaan kohderyhmä tarkentui:

suuri osa kanavalta lähteneistä oli yli 30-vuotiaita. Tämä saattaisi osaltaan kertoa siitä, että asioita on tehty nimenomaan kohderyhmä huomioon ottaen.

NRK:n P3-kanavalla lukuja on vielä haastava analysoida, sillä kanava on uudelleenlanseerattu vasta tammikuussa 2020. Sen sijaan uutis- ja puhekanava P1:n sekä paikallisuutis- ja viihdekanava P4:n kuulijaluvut ovat nousseet. P3-kanava on tehnyt myös hieman Ylen Olohuone-projektin tapaan lisää live-esiintymisiä, joita he ovat sekä soittaneet radiossa että näyttäneet omalla Instagram-tilillään. Heillä oli huhtikuussa lisäksi normaalia enemmän kuulijoiden toivekappaleita, mutta kanavan yllätykseksi toiveiden suosio ei noussut niin suureksi kuin oletettiin. Tästä voisi päätellä, että valittu musiikkilinja on ollut kuulijoille entuudestaan mieluinen, tai jopa että samanlaista yhteisöllisyyden jakamisen tunteen tarvetta viesteilyn tai yhteisten kappaleiden jakamiseen ei ole. Muiden maiden ja Suomen välillä vertailua tehdessä on huomattava, että tartuntatilastot vaihtelevat maan mukaan, maat ovat reagoineet tilanteeseen eri tavoin ja näin ollen ihmisten tilanteet ovat myös maiden välillä erilaisia. Esimerkiksi Ruotsissa eristäytymistä ei ole suositeltu.

8 LOPPUKOMMENTIT

8.1 Kommentteja tilaajalta ja toimenpiteet

Tilaajan mukaan opinnäytetyö on mielenkiintoinen ja musiikkipäällikön näkökulmasta hienosti toteutettu opinnäytetyö. Tilaaja kiinnittää työssä huomiota etenkin kyselytutkimukseen, ja ihmettelee kappaleen tanssittavuuden nousemista tuttuutta tärkeämpänä elementtinä, sillä tutkimus musiikista radiossa viimeiseltä 50 vuodelta korostaa tuttuuden ja suosion tärkeyttä radion musiikissa.

Voisi kuitenkin ajatella, että musiikki on monesti tunneasia, ja monella tavalla alitajuista. Näin ollen kyselytutkimuksella ei välttämättä voida saada tarkkaa faktaa siitä, mitkä kaikki asiat oikeasti ihmisessä resonoivat, kun kappale radiosta soi.

Koska musiikki vaikuttaa ihmisiin eri lailla, on vaikea määritellä minkään kanavan

musiikkilinjan ja muiden toimenpiteiden olevan oikeassa tai väärässä olemista. On kuitenkin hyvä huomata, mitkä ja millaiset asiat resonoivat nimenomaan kohderyhmässä.

Tätä työtä tehdessä toistuvaksi teemaksi on noussut yhteisöllisyys ja sen kaipuu. Onkin tärkeää miettiä, mistä kaikesta kaipuu johtuu: toki tilanteesta itsestään ja sen pelottavuudesta, mutta myös sen aiheuttamista asioista, kuten konserttien ja sitä kautta puuttuvat yhteisöllisyyden paikkaamisesta. Yhteisöllisyyden tunnetta voidaan myös paikata monin eri keinoin, ja musiikki on niistä yksi mahdollinen tapa. Tätä yhteisöllisyyttä musiikista puolestaan voidaan löytää monin eri keinoin: kuuntelemalla radiosta samaan aikaan muiden kanssa, yhdessä juontajan kanssa, osallistumalla tanssihaasteeseen, tekemällä kappaleita itse, kuuntelemalla vanhoja kappaleita ja tunnelmoida niitä muiden kanssa ja niin edelleen. Nämä kaikki saattavat toimia myös yhdessä ja toisiaan tukien, kuten Tiktok-sovelluksesta tutuksi tulevien ja radiosoitossa olevien kappaleiden yhteisvaikutuksessa.

Mielestäni YleX ja suomalaiset kanavat vastasivat kohderyhmän tarpeisiin pandemia-aikana hyvin - huomioon ottaen etenkin sen, että tilanne oli täysin ennennäkemätön. Radio merkitys ei mitenkään ole pandemian aikana vähentynyt, vaan ennemminkin päinvastoin. Koko kulttuurikenttää ajatellen on ilahduttavaa, kuinka paljon ihmiset ovat hakeneet tiedon lisäksi turvaa, ajanvietettä ja viihdettä media- ja kulttuurialasta vaikeina aikoina.

Suomalaisen musiikin rooli vaikuttaa korostuvan kaupallisesti. Toki jotkut kuulijat voivat saada nimenomaan oman maan kappaleista irti jotain erityistä, mutta kyselytutkimuksen perusteella tähän tuntuvat vaikuttavan myös monet muut tekijät kuin muusikon kansallisuus. Olisi varmasti eri asia, jos vuoden 2020 aika olisi esimerkiksi sota-aikaa, jolloin isänmaallisuus saattaisi korostua eri lailla. Näin ollen myös kriisin aiheuttamalla asialla on suuri merkitys.

Lyriikoilla on usein suuri merkitys kappaletta kuunneltaessa, ja kotimaisuuden merkitys saattaa korostua tätä kautta nimenomaan suomeksi lauletuissa kappaleissa: Mitä enemmän sanoja ymmärtää, sitä enemmän voi merkityksellisyyttä tätä kautta kuulijalle tulla. Nuoret ovat kuitenkin erittäin kielitaitoisia, joten esimerkiksi englanti voi olla ihan yhtä resonoivaa lyriikallisesti.

Musiikki on kohderyhmälle tärkeää, mutta musiikkilinjat tuntuu olevan monella kanavalla kunnossa. Musiikkia suuremmaksi yksittäiseksi tekijäksi nousi myös juontajien rooli. Kehittämistyön lopputulema ei siksi ole niinkään paljon nimenomaan musiikin roolia nostava tai musiikkilinjojen muuttamista ehdottava, vaan enemmänkin kokonaisvaltainen.

Nuorille tuntuu olevan tärkeää, että asioita ei vähätellä, mutta siihen ei myöskään jäädä makaamaan: tarvittava info on oltava saatavilla, mutta sitä ei tule tuputtaa liikaa. On jätävä tilaa myös naurulle.

Vastaavanlaisiin tilanteisiin ehdotan seuraavanlaisen ohjeistuksen läpikäymistä ja asioiden huomioon ottamista:

- 1.) Mahdolliset arjen käyttäytymistapojen muuttumiset, kuten vuorokausirytmien
On otettava huomioon ihmisten muuttuneet tarpeet, esim. yhteisöllisyys ja toisaalta tiedontarve. Mitä tapahtuu, koska ja missä? On myös huomioitava, että vaikka kokemus on yhteinen, se vaikuttaa eri lailla eri ihmisiin ja asioiden läpi käyminen tapahtuu eri ihmisillä eri rytmisissä.
-> juontajien tukeminen mahdollisimman paljon. Konkreettisella tasolla nämä asiat voivat tarkoittaa esimerkiksi säännöllistä tutkimusta siitä, miten ihmiset tilanteeseen reagoivat ja tästä infopakettien kokoamista juontajille.

- 2.) Tasapainoilu hauskuuden ja vakavien uutisten välillä ja maailmantilanteesta kartalla olo, vaikka siitä ei lähetyksessä puhuttaisikaan
-> On tärkeää määritellä se, millainen uutinen on kriisin keskellä niin iso, että siihen on juontajien reagoitava. Kappaleiden kuratointi ja kappaleiden lukuohjeen tärkeyden huomiointi. Voitaisiin esimerkiksi sopia entistä tarkemmasta yhteistyöstä

- 3.) Juontajan merkitys tarpeisiin vastaajana, soivien kappaleiden kuratoijana ja kumppanina

-> juontajille myös kappaleista enemmän tietoa esimerkiksi artistien kautta. Kappaleen kokeminen on henkilökohtaista, mutta ottamalla myös artisti mukaan esimerkiksi kertomaan omista tunteistaan kappaleen tekemisen yhteydessä voitaisiin vahvistaa yhteisöllisyyttä myös kuulijan ja artistin välillä.

Lisäksi myös yhteydenpitoon kuulijan ja juontajan välillä voi olla tarpeellista panostaa. Esimerkiksi whatsapp-viesteihin vastaaminen voi olla kuulijalle iso juttu, tai jopa suuremman alustan perustaminen tai etätapaamiset kuulijoiden ja juontajien välillä.

LÄHTEET

Alkula, Maarit. “Tässä ovat Suomen 200 arvostetuinta brändiä –kotimaiset juhlivat jälleen”. Mainonta ja markkinointi 2020. Viitattu 19.9.2020. Uutinen. <https://www.marmai.fi/uutiset/tassa-ovat-suomen-200-arvostetuinta-brandia-kotimaiset-juhlivat-jalleen/b83e16a9-3dae-4ad3-b626-5f646a6cf6ce>

BBC 2020. “BBC Radio 2 and BBC Radio 6 Music to make schedule changes in response to the Coronavirus crisis. Viitattu 23.8.2020. <https://www.bbc.co.uk/mediacentre/latestnews/2020/coronavirus-radio2-6music>

BBC 2020. “Coronavirus: Radio listening booms while music streaming stalls”. Viitattu 2.8.2020. <https://www.bbc.com/news/technology-52037461>

Boorstin, Julia. “Pop radio in decline, streaming on the rise: How the coronavirus is changing what we listen to”. CNBC 2020. Viitattu 24.8.2020. <https://www.cnbc.com/2020/04/28/pop-radio-in-decline-streaming-on-the-rise-in-coronavirus-pandemic.html>

Daw, Stephen. “Here's Why Sam Smith Is Renaming and Pushing Back Release of Their New Album”. Billboard 2020. Viitattu 10.5.2020. <https://www.billboard.com/articles/news/pride/9346206/sam-smith-pushes-back-new-album-changes-name>

Heiskanen, Reetta. “Suoratoistopalvelut kasvoivat vauhdilla pandemian keskellä, mutta kestääkö niiden kiito, kun talous sakkaa?” Helsingin Sanomat 2020. Viitattu 18.8.2020. <https://www.hs.fi/talous/art-2000006589602.html>

Hätinen, Jukka. ”Teimme arviointivirheen uuden kanavan lanseerauksessa” – Bassoradio jatkaa sittenkin”. Viitattu 19.9.2020. Rumba. Uutinen. <https://www.rumba.fi/uutiset/teimme-arviointivirheen-uuden-kanavan-lanseerauksessa-bassoradio-jatkaa-sittenkin/>

Ikola, Vilma. “Sandstorm soi Suomen parvekkeilla – Orvokki Hyytisen haave koko maan kattavista bileistä toteutui ja Darudekin innostui päänäpistosta.” Helsingin Sanomat 2020. Viitattu 20.8.2020. <https://www.hs.fi/kaupunki/helsinki/art-2000006446222.html>

Kaski, Heli. “Musiikki liimaa ja tahdistaa ihmisiä”. Yleisradio 2014. Viitattu 12.5.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-7668919>

Kaira, Lauri. “Musiikkialan menetys ainakin 220 miljoonaa”. Gramex. Viitattu

19.9.2020.

<https://www.gramex.fi/musiikkialan-menetys-ainakin-220-miljoonaa/3041/>

Mattila, Matias. “Keikkoja, kulttuuritapahtumia ja yleisötilaisuuksia perutaan nyt urakalla – soitimme järjestäjille ympäri Suomea, näin he vastaavat”. Yleisradio 2020. Viitattu 31.3.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11253790>

Niiniluoto, Maarit. On elon retki näin eli miten viihteestä tuli sodan voittaja. Kirjayhtymä. Viitattu 23.8.2020.

Ottesen, Mikkel B. & De Lisle, Bill. Radioanalyzer 2020. “Ten Key Takeaways for Radio in the Pandemic.” Viitattu 1.8.2020. <https://radioanalyzer.com/ten-key-takeaways-for-radio-in-the-pandemic/>

Pantsu, Pekka. “Ylen kysely: Yli miljoona suomalaista siirtynyt etätöihin koronakriisin aikana – heistä noin puolet haluaa jatkaa etätöissä koronan jälkeenkin”. Yleisradio 2020. Viitattu 31.5.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11291865>

Radiomedia 2020. “Radion kuuntelu säilynyt koronavirusepidemian aikana korkeana.” Viitattu 23.5.2020. <https://www.radiomedia.fi/uutiset/radion-kuuntelu-sailynt-koronavirusepidemian-aikana-korkeana>

Radiomedia 2020. Viitattu 22.5.2020. <https://www.radiomedia.fi/radiokanavat/mediakortit/radio-rock>

Radiomedia 2020. Tutkimus. “Radio koronakaranteenin aikana”. Viitattu 24.8.2020. https://www.radiomedia.fi/sites/default/files/radiomedia_kyselytutkimus_media_ja_korona_huhtikuu2020.pdf

Radio Rock 2020. Radio Rock tukee kotimaisia rokkareita! Facebook, Radio Rock -kanavan sivu. Viitattu 12.5.2020. <https://www.facebook.com/asenneonrock/photos/a.401644463432/10158012076753433/?type=3&theater>

Rajala, Anne-Mari. “Suomalaisen musiikin osuutta lisätään Ylen radiokanavilla”. Yleisradio 2020. Viitattu 22.5.2020. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/03/19/suomalaisen-musiikin-osuutta-lisataan-ylene-radiokanavilla>

Røssel, Thomas & Brandt, Camilla Louise. Polaris Nordic. Digital Music in the Nordics. YouGov. Viitattu 18.8.2020. https://polarismusichub.com/wp-content/uploads/2020/05/Full_Report_Polaris_Nordic_Digital-Music-in-the-Nordics-2020.pdf

Räsänen, Piritta. “TikTokista voi tulla yhtä suosittu kuin Facebookista – suomalainen Jennifer Kälk kuvaa huoneessaan videoita, joita katsotaan miljoonia kertoja”. Yleisradio 2020. Viitattu 22.9.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11232431>

Taylor, Alex. “How Drake harnessed TikTok to slide to number one”. Viitattu 22.9.2020. <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-52293193>

Teosto 2014. “Mitä hittibiisillä tienaa”. Viitattu 31.3.2020. <https://www.teosto.fi/teostory/mit%C3%A4-hittibiisill%C3%A4-tienaa>

Teosto. “Kesäkuun tilityksessä Teoston asiakkaille 20,7 miljoonaa euroa.” <https://www.teosto.fi/teosto/uutiset/teoston-tilitys-kesakuu-2019>

Teosto. “Syyskuun tilitykset.” Lähde: <https://www.teosto.fi/teosto/artikkelit/syyskuun-tilityksess%C3%A4-teoston-asiakkaille-125-miljoonaa-euroa>

Vilkko, Arto 2010. “Soittolistan symbolinen valta ja vallankäytön mekanismit - Tutkimus viiden radioaseman formaatista ja musiikkitarjonnasta.” Viitattu 23.5.2020. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/66688/978-951-44-8295-3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Vedenpää, Ville. “Koronasta kärsivä musiikkiala vetosi radioihin – Yle lisää kotimaisen musiikin tarjontaa, kaupallisilta tulossa ainakin koronaohjelma”. Yleisradio 2020. Viitattu 22.05.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11265299>

Vedenpää Ville. “Koronaeristys on lisännyt radion kuuntelua – kotikonttoreissa juontaja on entistä tärkeämpi aamukahvikaveri”. Yleisradio 2020. Viitattu 23.5.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11275050>

Yleisradio 2020. YleX Ohjelmakartta. Viitattu 30.3.2020. <https://yle.fi/aihe/ylex/ohjelmakartta>

Yleisradio 2020. “Yle on Suomen kolmanneksi arvostetuin brändi ja arvostetuin mediabrändi vuonna 2020”. Tiedote. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/08/20/yle-on-suomen-kolmanneksi-arvostetuin-brandi-ja-arvostetuin-mediabrändi-vuonna>

Yleisradio 2014. “Soittolista FAQ”. Viitattu 22.9.2020. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/10/22/soittolista-faq>

Zotow, Vera. "Yle vastaa: YleX-kanavaa tehdään nuorille". Yleisradio 2017. Viitattu 30.3.2020.

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/07/27/yle-vastaa-ylex-kanavaa-tehdaan-nuorille>

HAASTATTELUT

Kaikki haastattelut tehnyt Jenni Laine.

Borgar, Amie. Musiikkipäällikkö, Radio X3M ja Vega.
Sähköpostihaastattelu 12.8.2020.

Gooch, Simon. Sverige's Radion musiikkistegiasta vastaavaa.
Sähköpostihaastattelu 26.8.2020

Hakanen, Tapio. Musiikkipäällikkö, YleX.
Videohaastattelu 15.4.2020.

Jevne, Ida. Radiopäällikkö.
Sähköpostihaastattelu 18.8.2020.

Koskenseppä, Sini.
Sähköpostihaastattelu 25.8.2020.

Mäntysaari, Jussi.
Sähköpostihaastattelu 17.8.2020.

Rajala, Tuomas.
Sähköpostihaastattelu 28.7.2020.

Saarikallio, Suvi.
Videohaastattelu 14.5.2020.

LIITTEET

Liite 1: KYSELYTUTKIMUS

YleX-radiokanavan kuuntelu keväällä 2020

mielikuvia

Mitä seuraavista sanoista tai sanapareista yhdistät YleX-radiokanavaan koronatilanteen aikana?

- hauska
- lämmin
- turhanpäiväinen
- turvallinen
- informatiivinen
- luotettava
- ajanviete
- ystävä
- viihdyttävä
- vie ajatukset pois maailmantilanteesta
- minulle sopivaa musiikkia
- rauhoittava
- anarkistinen
- vanhanaikainen
- virallinen
- yhteiskunnallinen
- Other: _____

YleX-radiokanavan kuuntelu keväällä 2020

musiikki

Mitkä seuraavista asioista pidät musiikkikappaleissa itsellesi tärkeimpinä?

- kappaleen tahtiin voi tanssia
- kappale antaa minulle lohtua
- kappale on suomalaista
- kappale edustaa tiettyä genreä
- kappale on suomeksi laulettua
- kappale ottaa kantaa
- kappale kuvastaa tunnetilaani
- kappaleessa on sanomaa
- on lempiartistini kappale
- kappale ei liity vallitsevaan maailmantilanteeseen (korona)
- kappale on minulle entuudestaan tuttu
- Other: _____

YleX-radiokanavan kuuntelu keväällä 2020

avoimia terveisiä

Muuta palautetta tai kommentteja YleX-kanavasta koronan aikana?

Your answer _____

YleX-radiokanavan kuuntelu keväällä 2020

Taustatietoja

ikä

- 15-18
- 19-25
- 25-29
- 30 tai yli

sukupuoli

- nainen
- mies
- muu
- en halua sanoa

YleX-radiokanavan kuuntelu keväällä 2020

Suuri kiitos avustasi!

ystävällisin terveisin
Jenni Laine

Liite 2:

Radiokanaville suunnattu kyselyrunko:

Miten korona-aika on vaikuttanut teidän kanavanne musiikkilinjaan?

Onko jotain tietynlaisia kappaleita, jotka on soittolistoilta on koronan myötä jäänyt pois? Miksi?

Millaiset reaktiot ja mahdolliset toimenpiteet Muusikoiden liiton ym. adressiin lisätä kotimaista musiikkia

Millaista palautetta tai ylipäättään viestintää kuulijoilta on tullut? Ottaako ihmiset hanakammin yhteyttä studioon, tai ovatko viestit jotenkin erilaisia?

Mitä ajatuksia sinulla on radion ja sen musiikkilinjan merkityksestä kuulijalle näin poikkeuksellisena aikana?

Onko teillä yleisempää linjausta juontajille esim siitä, miten ja millaisia aiheita käsitellään?

Muutama sana teidän soittolistoille tulevien biisien valintaprosessista?